

КУЛЬТУРА УКРАЇНИ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ ст.

1865 ВІДКРИТТЯ НОВОРОСІЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

- університет відкритий за ініціативи московської влади у місті Одеса
- Мечников – науковець у сфері медицини, викладач Новоросійського університету, засновник першої в Московській імперії Бактеріологічної станції в Одесі, відкривач явища фагоцитозу, автор клітинної теорії імунітету, один із засновників мікробіології та імунології, лауреат Нобелівської премії (Франція), автор праці "Генеалогічні міркування (про походження багатоклітинних)"
- університет імені Іллі Мечникова – сучасна назва університету

1875 ВІДКРИТТЯ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

- університет відкритий за ініціативи австрійської влади
- університет імені Юрія Федьковича – сучасна назва університету
- Федькович – представник УНВ, поет-романтик, автор вірша "Лук'ян Кобилиця", член НТШ

Театр корифеїв

- перший професійний український театр
- театр корифеїв засновано в Єлизаветграді
- Кропивницький – представник УНВ, драматург, театральний режисер та актор, "корифей" українського професійного театру, автор п'єс "Доки сонце зійде, роса очі виїсть", "Глитай, або ж павук", засновник першого українського професійного театру
- Садовський (Тобілевич) – представник УНВ, театральний режисер та актор, "корифей" українського професійного театру
- Заньковецька (Адамовська) – представниця УНВ, театральна акторка

Театр Садовського

- перший український стаціонарний професійний театр
- Садовський – засновник першого українського стаціонарного професійного театру
- театр заснований у Києві

Діячі науки та культури

- Пулюй – видатний фізик (електротехнік), один з першовідкривачів радіоактивного випромінювання, член НТШ, разом з Кулішем здійснив переклад Біблії українською мовою
- Симиренко – цукропромисловець, меценат української культури, член

КУЛЬТУРА УКРАЇНИ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ ст.

Київського товариства старожитностей і мистецтв

- Ханенко – цукропромисловець, меценат української культури, член Київського товариства старожитностей і мистецтв, член історичного товариства Нестора літописця
- Вербицький – представник УНВ, греко-католицький священик, композитор та автор музики державного гімну України "Ще не вмерла Україна"
- Лисенко – представник УНВ, композитор, основоположник української класичної музики, автор опер "Енеїда", "Наталка Полтавка", "Тарас Бульба", "Пан Коцький" та музики на вірш Кониського "Молитва за Україну", діяч громадівського руху та учасник Київської громади
- Крушельницька – представниця УНВ, оперна співачка ("Вагнерівська Примадонна")
- Леся Українка (Косач) – представниця УНВ, поетеса та автор драми "Лісова пісня", поеми "Бояриня"
- Кримський – представник УНВ, історик і мовознавець, автор праці "Історія Туреччини та її письменства", жертва сталінського терору
- Яворницький – представник УНВ, історик, автор праці "Історія запорізьких козаків", член НТШ